

Zveza kulturnih društev Slovenije

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 040160514

E: info@zkds.eu

W: www.zkds.eu

PROGRAMSKO POROČILO ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE ZA LETO 2018

RAVNIHARJEVA PLAKETA

10. maja 2018 je bila v okviru Tedna ljubiteljske kulture v Kranju prvič podeljena Ravniharjeva plaketa, ki se podeljuje za izjemno naklonjenost ljubiteljski kulturi ter za njeno stalno moralno in materialno podporo. Prejel jo je Tone Strnad, direktor Medis d.o.o., ki že dolga leta omogoča stalno finančno podporo več ljubiteljskim kulturnim sestavam ter nekaj mladim kulturnim ustvarjalcem iz Črnuč v Ljubljani. Februarja je bil s sklepom predsedstva Zveze kulturnih društev Slovenije (ZKDS) objavljen javni poziv za oddajo predlogov za Ravniharjevo plaketo. Na poziv se je odzvalo 9 kandidatov, komisija za Ravniharjevo plaketo v sestavi Jože Osterman, Mija Aleš in Klara Štrancar, je predsedstvu predlagala v imenovanje za podelitev plakete Toneta Strnada, kandidata je predsedstvo soglasno potrdilo. Nagradenec je prejel listino ter kipec. Nagrado je podelila Mija Aleš, predsednica, nagrado je prevzela Znana Dolar Strnad, nagrajenceva žena, saj nagradenec zaradi ostalih obveznosti ni mogel priti na podelitev.

TEDEN LJUBITELJSKE KULTURE

Leto 2018 je bilo Evropsko leto kulturne dediščine in hkrati leto Ivana Cankarja. Letošnja otvoritvena slovesnost Tedna ljubiteljske kulture se je na izviren način poklonila obema. Osrednja točka prireditve je odrska uprizoritev treh ikoničnih Cankarjevih del, Skodelica kave, Greh (Mater zatajil) in Na klancu, v katerih so se povezali plesalci folklornih skupin FS Iskraemeco Kranj in FS Tine Rožanc Ljubljana, člani Šentjakobskega gledališča Ljubljana in Vokalnega banda Kreativno. Pokazali so, da Cankar ni samo strah in trepet vseh slovenskih šolarjev, ampak je lahko tudi sproščen in duhovit – in vedno aktualen. Osrednja prireditve, na kateri so bili podeljeni Prešernovi srebrniki, nagrade ZKD Kranj ob 70. letnici, Ravniharjeva plaketa, novo priznanje ZKDS za pomembne podpornike ljubiteljske kulture iz gospodarstva ter prvič tudi nagrada Amateo Award – mednarodna nagrada združenja Amateo, evropska nagrada za ljubiteljske kulturne projekte z največjim družbenim vplivom, je na svoj zabaven in mestoma provokativen način povezoval Jure Godler. V okviru Tedna ljubiteljske kulture je potekala tudi konferenca Česa nas je strah - Izzivi sodobnega časa v folklorni dejavnosti, kjer so sodelovali strokovnjaki iz različnih področij, ki so skušali postaviti smernice za systemske rešitve tega umetniškega polja in folklorno dejavnost v sodobnem času. V okviru TLK je sodelovalo okoli 800 kulturnih društev, skupin, organizacij, šol, vrtcev, posameznikov in drugih, ki so se predstavili z okoli 1000 dogodki po vsej Sloveniji. Od koncertov, razstav, okroglih miz, predavanj, odprtih vaj ipd. TLK je imel letos tudi dva ambasadorja - Klemen Janežič, gledališki in filmski igralec, svojo umetniško žilico pa je pilil tudi v zborovskem sestavu in folklorni skupini, druga ambasadorica pa je aktualna Miss Slovenije Maja Zupan, ki je aktivna tudi kot folklorna plesalka.

Zveza kulturnih društev Slovenije

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 040160514

E: info@zkds.eu

W: www.zkds.eu

KOORDINACIJA IN PODPORA MREŽI ZVEZ KULTURNIH DRUŠTEV

Zveza kulturnih društev Slovenije je v okviru projekta Koordinacija in podpora mreži zvez kulturnih društev izvedla naslednje aktivnosti:

- ZKDS se je pridružila skupni izjavi celotne kulturniške javnosti (javni zavodi, združenja, NVO-ji na področju kulture ipd.) glede Novele Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi (ZUJIK), ki je precej razburila širšo kulturniško javnost zaradi domnevno škodljivih posledic, ki bi jih taka novela lahko imela za področje celotne kulture. Prav tako je ZKDS stališča ljubiteljske kulturne dejavnosti zastopala na tiskovni konferenci v zvezi s to novelo.
- ZKDS je podprla predlog za vzpostavitev državnega vira, zbranega iz nerazporejene dohodnine, ki bi bil namenjen delu nevladnih organizacij, torej tudi prostovoljskih organizacij. Predlog je s strani nevladnih in prostovoljskih organizacij dobil zadostno podporo.
- izvedba 3. seje predsedstva, ki je bila 21.3.2018 ob 16.30
- izvedba 4. seje predsedstva, ki je bila 21.11. ob 15.30
- izvedba 1. konference ZKDS v mandatu 2017 – 2022
- ZKDS je skupaj z JSKD in Zavodom IPF 19.7.2018 podpisala Sporazum za določitev višine nadomestil za javno priobčitev fonogramov na prireditvah v organizaciji ljubiteljskih kulturnih društev, ki predvideva popuste in olajšave pri plačevanju nadomestil za sorodne pravice – predvajanje fonogramov, ki so na prireditvah ključnega pomena
- ZKDS se je pridružila predvolilni kampanji #ČASZAKULTURO, s katero so kulturniki in kulturnice skušali to temo umestiti v predvolilni boj ter kulturi zagotoviti čim bolj primerno mesto in sredstva v času po volitvah
- ZKDS je skupaj z drugimi sorodnimi organizacijami na področju kulture in umetnosti podprla dokument z naslovom Čas je, ker časa ni več, ki ga je pripravila Asociacija, s katerim vlado poziva, da v rebalansu proračuna zagotovi ustrezno povišanje sredstev za kulturni resor in da tudi glede dolgoročnega cilja, zastavljenega glede na konec mandata, vzame svoje obljube resno. Gre za skupno akcijo več kulturnih združenj, ki jih koordinira društvo Asociacija. ZKDS se je v preteklosti že pridružila podobnim akcijam
- obveščanje in informiranje društev preko območnih zveze kulturnih društev ter območnih izpostav JSKD (nova Uredba o varstvu osebnih podatkov - obdelava osebnih podatkov v zvezi z delovanjem društev, Teden ljubiteljske kulture, javni razpisi in pozivi na nacionalni ravni, revija Primus, poziv za Ravniharjevo plaketo, poziv k oddaji pripomb v zvezi s predlogom predpisa Zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi, Zakon o nevladnih organizacijah, usklajevanje statuten društev v javnem interesu po novem Zakonu o nevladnih organizacijah, ...)
- podelitev priznanj ZKDS, v letu 2018 so priznanja za svoje umetniške dosežke in presežke ter za dolgoletno organizacijsko ali umetniško delovanje prejeli: Janez Gostiša, Zveza kulturnih društev Ptuj,

Zveza kulturnih društev Slovenije

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 040160514

E: info@zkds.eu

W: www.zkds.eu

KD Pihalni orkester Mestne občine Kranj, AFS France Marolt, Borut Dolinar, Folklorno društvo Anton - Jože Štrafela Markovci, Zvone Skalar, Metod Bajt, Danilo Durjava, Consortium musicum, Miran Rustja

- ZKDS je uspešno kandidirala Tomaža Simetingerja, člana predsedstva ZKDS, kot predstavnika NVO v delovno skupino za trajni dialog z nevladnimi organizacijami v kulturi na Ministrstvu za kulturo. Tomaž Simetinger je prejel največje število glasov, izmed 24 prijavljenih kandidatov so bili v omenjeno skupino izvoljeni še naslednji kandidati: Nika Bezeljak, Miha Kosovel, Teja Reba in Tomaž Zaniuk.

PRIMUS – SPLETNA REVIIJA ZA LJUBITELJSKO KULTURO

Revija Primus - spletna revija za ljubiteljsko kulturo je namenjena širjenju informacij s področja ljubiteljske kulture v najširšem pomenu te besede, nahaja s ena spletnem naslovu: www.revijaprimus.si. V letu 2018 je bilo objavljenih 30 člankov, promocija člankov poteka preko enomesečnega e-biltena Primus obvestilnik ter preko družbenega omrežja Facebook, kjer vsake toliko spromoviramo določene vsebine.

Primus objavlja članke s področja kulturne politike, novih, inovativnih projektov oz. zanimive kulturne produkcije, recenzije, vtise iz mednarodnih gostovanj društev, ipd., nikakor pa ni revija namenjena serijskemu objavljanju člankov, recimo poročilom iz kulturnih dogodkov, napovednikom, ipd., Najbolj brane so vsebine, ki so problemsko, analitično naravnane, pa tudi predstavitev kakšnih zanimivih projektov. Večina komunikacije s člani uredniškega odbora in koordinacijske skupine revije poteka elektronsko, nekateri člani so zelo aktivni tudi v pripravi novih vsebin za revijo. Opažamo, da je težava v tem, da pri reviji ni stalnih sodelavcev, ki bi se sistematično ukvarjali s pripravo člankov, zato tudi ni kontinuirane mesečne ponudbe člankov, temveč se lahko zgodi, da je en mesec objavljenih 8 člankov, spet drug pa le tri. Vendar so to problemi, ki zaenkrat niso relevantni za obstoj revije, tako da upamo na uspešno nadaljevanje projekta tudi v bodoče.

POGUM

V letu 2018 se je ZKDS aktivno vključila v projekt POGUM Zavoda za šolstvo (PO-djetnost, Gradnik za-Upanja Mladih), ki pomeni »Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v osnovnih šolah«, kjer gre za spodbujanje načina razmišljanja in razumevanja podjetnosti v osnovnih šolah kot zmožnost razvijanja ustvarjalnosti, inovativnosti in proaktivnosti posameznika in skupin. Zaenkrat aktivnosti potekajo v okviru razvojnega tima, katerega članica je tudi Simona Zorc Ramovš, poznavalka gledališke umetnosti, pedagoginja in dolgoletna delavka na področju ljubiteljske kulture, ki je za ZKDS zadolžena za spremljanje in izvajanje projekta kot zunanja izvajalka. Sredstva za izvedbo oz. plačilo honorarja za zunanjo sodelavko so odobrena s strani Zavoda za šolstvo, ki vsako leto konec leta vnaprej nakaže predvideno porabo sredstev glede na oceno stroškov, ki jo pripravi zunanja sodelavka ZKDS.

Zveza kulturnih društev Slovenije

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 040160514

E: info@zkds.eu

W: www.zkds.eu

ANALIZA STANJA, UGOTAVLJANJE POTREB IN OBLIKOVANJE PRIORITET V OKVIRU MREŽENJA IN RAZVOJA PODROČJA LJUBITELJSKE KULTURNE DEJAVNOSTI ZA DVIG KVALITETE IN KULTURE BIVANJA V SLOVENIJI

ZKDS se je v letu 2018 prijavila na poziv CNVOS-a (Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij) Drugi javni poziv za oblikovanje produktov na področju zagovorništva in novih storitev NVO, iz naslova katerega je prejela sredstva za izvedbo projekta »Analiza stanja na področju ljubiteljske kulture«.

Na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti nimamo ažurnega dokumenta, ki bi postregel z relevantnimi podatki, na osnovi katerih bi lahko ugotavljali potrebe in postavili prioritete dela zagovorništva, mreženja in razvoja ljubiteljske kulturne dejavnosti v smislu nalog, ki so v domeni nevladnega sektorja na tem področju, torej kulturnih društev in njihovih zvez.

Mreža zvez kulturnih društev, ki bi se bolj sistematično morala ukvarjati vsaj z zagovorniškimi aktivnostmi ter mreženjem oz. povezovanjem društev, razpada že 20 let, večina še registriranih zvez je bolj na papirju, aktivno delujočih je le okrog 20 od nekaj preko 60 območnih in področnih zvez kulturnih društev. Zveza kulturnih društev Slovenije (ZKDS) je krovna zveza na področju ljubiteljske kulture, ki povezuje območne in področne zveze kulturnih društev, od katerih je Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) ob ustanovitvi prevzel večino nalog, kadrov in financ, s čimer so območne zveze izgubile kompas delovanja, praviloma ostale brez primernih kadrovskih, finančnih in prostorskih zmožnosti ter pričele postopoma usihati na vseh ravneh. ZKDS je ob koncu leta 2017 poslala vsem svojim članicam vprašalnik, s katerim je želela dobiti vpogled v bistvene elemente dela, ki jih opravljajo, predvsem pa katalogizirati največje odprte probleme in težave, ki jih doživljajo pri svojem delu. Na osnovi poslanega vprašalnika smo ugotovili, da je potrebno poenotiti vsebine dela, ki ga prednostno izvajajo zveze kulturnih društev. Bistveno važnejša vsebina njihovega dela mora biti sooblikovanje kulturne politike, udeležba v oblikovanju lokalnih kulturnih programov, vključno s predstavljanjem teh društev in zagovarjanjem njihovih interesov v razmerju do pristojnih organov oblasti. Temu je treba podrediti tudi sicer nedvomno pomembno izvajanje kulturnih projektov, tam kjer to obstaja. Na ta način bo kritična misel o lastni vključenosti v okolje postala pomembnejša tudi za v zvezo povezana kulturna društva. Le ta namreč delujejo v vse težjih pogojih, kar zadeva prostorske, kadrovske in finančne zmožnosti. Sicer je to odvisno od posamičnih lokalnih skupnosti ter vsakokratni naklonjenosti županov do ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, ponekod je stanje zadovoljivo, ponekod pa tudi precej slabo, saj so se osnove za delovanje kulturnih društev v nekaterih okoljih v zadnjih letih drastično zmanjšale.

Projekt je bil predstavljen na delovnem srečanju JSKD jeseni 2018, izpostave JSKD so ne nato aktivno vključile v posredovanje vprašalnika kulturnim društvom. Vprašalnik je bil poslan društvom tudi preko mreže zvez kulturnih društev. Aplikacija za spletno anketiranje 1KA je do konca februarja 2019 generirala 487 dokončanih spletnih anket, ter okoli 300 delno končanih. Analizo ankete pripravlja metodolog Tomi Deutsch. Analizo vprašalnika za lokalne skupnosti pripravlja Sara Špelec. Predvideni so tudi vprašalniki za JSKD, Ministrstvo za kulturo, Asociacijo. Produkt je na CNVOS potrebno predložiti do konca septembra 2019, njegova končna forma pa predvideva dva sklopa:

Zveza kulturnih društev Slovenije

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 040160514

E: info@zkds.eu

W: www.zkds.eu

1. Analiza stanja (področje dela in ustvarjanja v kulturnih društvih in njihovih zvezah po posameznih lokalnih okoljih in dejavnostih v smislu finančnih, kadrovskih in prostorskih zmožnosti; področje starostne strukture in pridobivanja podmladka v kulturnih društvih in njihovih zvezah; področje umetniškega mentorstva, področje delovanja vrhunskih ljubiteljskih kulturnih skupin; področje zagovorništva, oz. vpetosti predstavnikov kulturnih društev in njihovih zvez v planiranje občinskih kulturnih programov ter sodelovanje pri planiranju lokalnih kulturnih politik; področje mreženja, povezovanja, sodelovanja kulturnih društev med seboj in z ostalimi organizacijami na lokalnem, regijskem, nacionalnem in mednarodnem nivoju; področje svetovanja in informiranosti območnih zvez in kulturnih društev, področje izobraževanja območnih zvez in članov kulturnih društev za boljše opravljanje administrativnih opravil; področje financiranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na lokalni in nacionalni ravni)
2. Ugotavljanje potreb in oblikovanje prioritete (na osnovi analize stanja je potrebno ugotoviti potrebe po izboljšanju stanja po posameznih področjih, omenjenih zgoraj, ter nato oblikovati prioritete za mreženje, zagovorništvo in razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti z namenom dviga kvalitete in kulture bivanja v Sloveniji)

Poročilo pripravila:

Maja Papič, sekretarka

Ljubljana, marec 2019

Zveza kulturnih društev Slovenije

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 040160514

E: info@zkds.eu

W: www.zkds.eu

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Materialno in finančno poslovanje ZKD Slovenija je opredeljeno s statutom in zagotavlja podatke na način in v obliki kot jih določa ZDru-1 in SRS 33. Društvo vodi poslovne knjige po načelu dvostavnega knjigovodstva in uporablja Enotni kontni okvir za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, kmečka gospodarstva, zadrage, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije. Društvo opravlja nepridobitno dejavnost in se financira s sredstvi, pridobljenimi iz proračuna države in proračunov lokalnih skupnosti, sredstvi, pridobljenimi s kandidiranjem na domačih in mednarodnih natečajih ter darili, volili in prispevki posameznikov, organizacij in donatorjev. Društvo v svojih knjigah izkazuje vrednost osnovnih sredstev po načelu obračunane amortizacije skladno z zakonodajo.

V letu 2018 društvo izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.165,91 EUR. 40,18% prihodkov znašajo sredstva Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, ki so ob enem glavni vir financiranja in so v letu 2018 znašala 8.000,00 EUR ter so se v primerjavi z letom 2017 malenkost povečala. Leta 2017 je društvo pristopilo k projektu Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v osnovnih šolah – projekt POGUM ter sklenilo konzorcijsko pogodbo z Zavodom RS za šolstvo. Iz tega naslova izkazuje društvo v letu 2018 prihodek v višini 11.869,73 EUR, kar je razlog, da so se celotni prihodki leta 2018, v primerjavi z lanskim letom, povečali za več kot enkrat. Preostanek prihodkov so donacije iz naslova dohodnine.

Glavnino odhodkov predstavljajo stroški storitev (stroški projekta, potni stroški, str. nastopa na prireditvah, drugi stroški, ...) in znašajo 18.745,73 EUR, kar predstavlja 98,02% vseh odhodkov (več kot polovica stroškov storitev se nanaša na delo na projektu POGUM), ostali stroški so stroški materiala, amortizacije ter drugi stroški.

Stanje denarnih sredstev na TRR na dan 31.12.2018 znaša 14.714,03 EUR in je usklajeno z bančnimi izpiski. Društvo izkazuje do dobaviteljev ter članov kratkoročne obveznosti v višini 2.474,79 EUR (ne zapadle obveznosti do dobaviteljev: računovodske storitve, delo na projektu, povračilo potnih stroškov december). Višina kratkoročnih odloženih prihodkov znaša 9.040,00 EUR in se nanaša na projekt POGUM.

Presežek prihodkov nad odhodki bo društvo namenilo za investicije v osnovna sredstva ter tekoče materialne stroške.